C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r-266/24 Judecătoria Ungheni
1-24109774-03-1r-01042025 Judecător A.Ucrainţeva

D E C I Z I E
În numele Legii
17 iulie 2025

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Nicu Osoianu, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 10.03.2025, prin care:

> **Fîstîcan Victor** *****, născut la *****, numărul de identificare *****, cetățean al Republicii Moldova, originar din *****, studii medii, nesupus serviciului militar, neangajat în câmpul muncii, necăsătorit, anterior condamnat,

a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201[1] alin.(1) lit.a) și b) CP la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90 alin.(1) CP, executarea pedepsei sub formă de închisoare aplicată lui Fîstîcan Victor s-a suspendat condiționat și i s-a stabilit o perioadă de probațiune de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art.90 alin.(6) CP, s-a pus în seama lui Fîstîcan Victor, ca în perioada de probațiune fixată, să presteze muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 100 ore.

S-a explicat lui Fîstîcan Victor că, după rămânerea definitivă a sentinței, este obligat în termen de 5 zile să se prezinte la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul său pentru a fi luat la evidență în scopul executării sentinței.

S-a aplicat în privința lui Fîstîcan Victor măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

S-a încasat din contul lui Fîstîcan Victor în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 448 lei.

Instanța s-a expus asupra mijloacelor materiale de probă, dispunând: - informație telefonică din data de 20.04.2023 înregistrată în REI - 2 a IP Ungheni sub nr.2378 și încheierea asupra rezultatelor controlului scrisorii înregistrate în REI - 2 a IP Ungheni sub nr. 2371 la data de 20.04.2023, care au fost recunoscute ca mijloc material de probă prin ordonanța organului de urmărire penală din 10.07.2024; - informația telefonică din 04.05.2022 înregistrată în REI - 2 sub nr.3059; plângerea din 04.05.2022; decizia asupra cauzei contravenționale din 14.06.2022; încheiere asupra rezultatelor controlului scrisorii înregistrate în REI - 2 a IP Ungheni sub nr.3059 la 04.05.2022; scrisoare de informare 34/54-7762 din 26.05.2022; informația telefonică din 14.08.2021 înregistrată în REI - 2 sub nr.6148; decizia asupra cauzei contravenționale din 20.08.2021; - cererea din 20.08.2021; încheierea asupra rezultatelor controlului scrisorii înregistrate în REI - 2 a IP Ungheni sub nr.6148 la 14.08.2021; scrisoarea de informare 34/54-13266 din 20.08.2021, recunoscute ca mijloc material de probă prin ordonanța organului de urmărire penală din 19.07.2024, - urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale pe perioada păstrării acestuia în arhiva instanței.

Termenele de judecare a cauzei: în instanța de fond – 01.10.2024-10.03.2025, în instanța de recurs – 01.04.2025-17.07.2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut, că Fîstîcan Victor din perioada anului 2021 până la data de 19.07.2024, aflându-se la domiciliul din satul Hristoforovca, raionil Ungheni, unde locuia împreună cu mama sa Fîstîcan Valentina, care conform prevederilor art.133[1] lit.a) CP este membru de familie, acționând intenționat, urmărind scopul intimidării acesteia în vederea impunerii voinței sale, sistematic iniția conflicte în cadrul cărora manifesta un comportament agresiv față de Fîstîcan Valentina, exprimat prin abuz fizic şi psihologic, manifestate prin maltratări, ofensări, injurii, insultări, intimidare în scop de impunere a voinței.

Nemijlocit, la data de 04.06.2024, Fîstîcan Victor, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se la domiciliul din satul Hristoforovca, raionil Ungheni, a inițiat un conflict cu mama sa, Fîstîcan Valentina în cadrul căruia i-a adresat

cuvinte injurioase, ofensatoare, a insultat-o și i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și cârja peste diferite regiuni ale corpului cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr.202424D0133 din 02.08.2024: traumă închisă a abdomenului, hematom lienal subcapsular, localizat pe diafragmatica a splinei și în polul inferior hematom intraparenchimatos, echimoză periorbitală pe stânga, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur prin mecanism de lovire, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Fîstîcan Victor a comis infracțiunea prevăzută la art.201[1] alin.(1) lit.a) și b) CP - *violența în familie, adică acţiunea intenţionată comisă de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acţiuni violente, soldate cu vătămare uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii, izolare, intimidare în scop de impunere a voinţei sau a controlului personal asupra victimei.*

Judecând prezenta cauză în procedura simplificată, prevăzută de art.364[1] CPP, prin prisma probelor administrate de către organul de urmărire penală, acceptate de inculpat și cercetate în ședința de judecată, instanța de fond a constatat vina lui Fîstîcan Victor în fapta lui incriminată, care a fost calificată conform art.201[1] alin.(1) lit.a), b) CP.

Instanța de judecată prin prisma probelor cercetate în ședința de judecată a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului Fîstîcan Victor a fost demonstrată și acțiunile acestuia au fost corect calificate conform art.201[1] alin.(1) lit.a), b) CP, astfel prin aplicarea prevederilor art.80[1] CPP, pentru fapta comisă i-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art.90 alin.(1) CP, executarea acestei pedepse a suspendat-o condiționat stabilindu-i o perioadă de probațiune de 3 ani, totodată, în temeiul art.90 alin.(6) CP, a pus în seama lui Fîstîcan Victor, ca în perioada de probațiune fixată, să presteze muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 100 ore.

La 10.03.2025 instanța de judecată a pronunțat sentința în cauză, care în termen, a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Nicu Osoianu, care a solicitat casarea parțială a actului judecătoresc contestat în partea individualizării pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată, urmând să fie recunoscut vinovat inculpatul Fîstîcan Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201[1] alin.(1) lit.a), b) CP și să-i fie stabilită pedeapsă de 2 ani închisoare. În rest sentința să fie menținută.

În argumentarea acestor solicitări procurorul-recurent a invocat, că deși instanța de fond a constatat cu certitudine vinovăția inculpatului Fîstîcan Victor, consideră că sentința este criticabilă din motivul blândeții pedepsei.

Menționează, că instanța de judecată, la stabilirea pedepsei cu închisoarea, cu suspendarea condiționată a executării ei, s-a bazat pe faptul că inculpatul

Fîstîcan Victor în cadrul ședinței de judecată a recunoscut integral vina, precum şi faptul că ultimul a comis o infracțiune mai puțin gravă.

Respectiv, consideră procurorul-recurent, că la caz pedeapsa condiționată nu va atinge scopurile pedepsei înserate în textul legii de la art.61, art.75 CP, fiind una mult prea blândă.

Consideră, că prin infracțiunea săvârșită inculpatul a atentat la relațiile sociale cu privire la solidaritatea familiei, iar în mod subsidiar, la cele cu privire la integritatea corporală, sănătate, integritate fizică și psihică a persoanei.

Mai mult ca atât, invocă, că Fîstîcan Victor a comis infracțiunea ce i se incriminează față de mama sa, Fîstîcan Valentina, iar potrivit procesului-verbal de examinare a obiectului din 10.07.2024, s-a stabilit că inculpatul anterior a mai comis fapte prejudiciabile în raport cu mama sa, astfel fiind sancționat conform art.69 CCo, fapt ce denotă, că inculpatul nu este la prima sa abatere, anterior a mai agresat-o pe mama sa și nu a tras concluzii.

Totodată invocă, că potrivit revendicării, inculpatul a mai fost condamnat pentru comiterea de infracțiuni, fapt ce denotă, că ultimul prezintă un pericol social ridicat și urmează a fi izolat de societate.

Acuzarea este de părerea că, în această speță, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, se influențează în mod negativ asupra felului în care societatea percepe gradul de restabilire a echității sociale prin actul de justiție, iar reacția coercitivă a statului ca fiind una defectuoasă și ineficientă.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*. Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 17.07.2025, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință. La caz referințe nu au fost înaintate.

Verificând materialele cauzei în raport cu motivele invocate în recurs şi cu prevederile legii penale, Colegiul penal conchide că recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Nicu Osoianu, urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, în latura penală și anume, în partea aplicării prevederilor art.90 CP, urmând a fi pronunțată în această parte o nouă hotărâre.

Potrivit dispoziției art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) CPP, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: *admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului*.

Colegiul penal reține, că *agravare a situaţiei inculpatului* se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în

închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei şi acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, în situația în care în cadrul cauzei penale, la individualizarea pedepsei, s-au aplicat greșit prevederile art.90 CP, judecarea cauzei în ordine de recurs, la recursul inculpatului, situația acestuia în ce privește excluderea suspendării condiționate a executării pedepsei numite, deși necorespunzătoare prevederilor legale, nu va putea fi înrăutățită. Însă, prevederea legală de neînrăutățire a situației inculpatului, nu poate fi menținută atunci când soluția instanței de fond este atacată cu recurs de către o altă parte a procesului penal – de către procuror în partea aplicării greșite a art.90 CP. *În această situație instanța de recurs, găsind întemeiate motivele recursului, va constata neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, fiind în drept să o excludă şi nefiind considerat că prin această soluție s-a înrăutățit situaţia condamnatului.*

Astfel, la caz, temei pentru casarea parțială a sentinței, Colegiul constată aplicarea greșită de către instanța de fond a prevederilor art.90 CP. În acest sens Colegiul penal va reține, că deși prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt ale cauzei și de drept privind calificarea acțiunilor inculpatului Fîstîcan Victor, just a pronunțat în privința acestuia sentința de condamnare și i-a stabilit corect cuantumul și categoria pedepsei ținând cont de prevederile art.61, art.75 CP, totuși Colegiul atestă examinarea superficială a circumstanțelor cazului care au determinat instanța să aplice nejustificat față de inculpatul Fîstîcan Victor a prevederilor art.90 CP.

În raport cu circumstanțele cauzei dedusă judecății, în special celor ce țin de categoria infracțiunii comise de inculpat și celor ce țin de personalitatea acestuia, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată.

Colegiul penal menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica şi prevederile Părţii Generale a Codului penal, inclusiv şi prevederile art.90 CP, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Colegiul penal consideră că instanța de fond la adoptarea soluției nu a ținut cont de toate criteriile de individualizare a modului de executare a pedepsei cu închisoarea.

Potrivit art.89 alin.(1) CP, *prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârşit o infracţiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărâre a instanței de judecată*, iar alin.(2) lit.a) al acestui articol stabilește, că *liberarea de pedeapsa penală se efectuează prin: condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei*.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) CP, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvârşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvârşite din imprudenţă, instanţa de judecată, ţinând cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv*.

Colegiul penal notează, că aplicarea prevederilor art.90 CP, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, *ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora*.

În același rând, Colegiul notează că, în textul art.90 alin.(1) CP, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme, atunci când este evidentă inconsistența aplicării acestor prevederi. Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară. În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art.90 CP se referă la: pedeapsa aplicată şi natura infracțiunii; circumstanțele cauzei şi persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins şi fără executarea acesteia.

Colegiul consideră, că instanța de fond insuficient a abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii, persoana infractorului şi greșit a ajuns la concluzia că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea reală a acestei pedepse, la caz fiind confirmată temeinicia alegațiilor indicate de recurent în cererea de recurs.

Colegiul penal reține, că potrivit revendicării, se atestă că anterior inculpatul a fost supus răspunderii penale:

- prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 10.01.2013, în temeiul art.187 alin.(2) lit.h), e), f) CP Fîstîcan Victor a fost condamnat la 3 ani închisoare cu suspendarea executării ei, în temeiul art.90 CP, pe un termen de probă de 3 ani;

- prin sentința Judecătoria Ungheni 22.09.2017 în privința lui Fîstîcan Victor a fost încetat procesul penal pe art.186 alin.(2) lit.b), c), d) CP pe motivul împăcării părților;

- prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 06.12.2017, Fîstîcan Victor a fost condamnat în baza art.264^1 alin.(4) CP, cu aplicarea prevederilor art.85 CP, la pedeapsă definitivă de 3 ani 6 luni închisoare.

Potrivit cazierului contravențional, în perioada anilor 2021-2022 inculpatul Fîstîcan Victor a comis 8 contravenții (f.d.68). De asemenea, rezultând din actele anexate la dosar, se atestă că anterior partea vătămată a mai adresat plângeri la poliție referitor la comportamentul inculpatului, Fîstîvan Victor fiind de 4 ori supus răspunderii contravenționale conform art.69 alin.(1) CCo – injurie. De asemenea acesta a înregistrat și contravenții de huliganism nu prea grav, consumul de băuturi alcoolice în locuri publice, nerespectarea legislației cu privire la consumul produselor din tutun – circumstanțe care îl caracterizează pe inculpat din punct de vedere negativ și denotă poziția acestuia față de regulile de conduită în societate și normele morale.

Potrivit caracteristicii eliberată de Primăria comunei Pîrlița, Fîstîcan Victor, are viza de domiciliu și locuiește în *****. Celibatar. La moment nu este angajat în câmpul muncii. Deseori folosește băuturi alcoolice, din acest motiv se iscau și conflicte cu membrii familiei și consătenii. În ultima perioadă a mai avut abateri disciplinare. În adresa APL au prevenit sesizări din partea vecinilor și a consătenilor (f.d.75).

Potrivit răspunsului IP Ungheni, Fîstîcan Victor, conform datelor din ”Registrul de evidență a agresorilor familiali” AL SSP IP Ungheni, nr.389 din 01.01.2023, se află la evidență ca agresor familiar, fiind întocmită Fișa de evidență a lucrului de prevenire terțiară sub F-94/24 din 05.07.2024 (f.d.126).

Deci, cât privește persoana inculpatului, Colegiul penal reține, că instanța a dat apreciere superficială criteriilor complementare care-l caracterizează pe Fîstîcan Victor, or, deși infracțiunea săvârșită este una din categoria celor mai puțin grave, totuși numărul impunător de condamnări anterioare, denotă că institutul suspendării nu este oportun în cauza inculpatului Fîstîcan Victor.

Deși categoria și cuantumul pedepsei prima instanță a stabilit-o just, totuși aceasta eronat a individualizat modul de executare a pedepsei stabilită lui Fîstîcan Victor, eroare care în prezenta speță urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin excluderea din sentința de condamnare a prevederilor art.90 CP.

Colegiul penal reține, că în temeiul art.447 alin.(1) CPP recursul se judecă fără prezența părților la proces, iar deciziile pronunțate în recurs sunt executorii din momentul pronunțării, respectiv, termenul pedepsei sub formă de închisoare stabilită inculpatului Fîstîcan Victor prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10.03.2025, urmează a fi calculat din momentul reținerii.

Cât vizează soluția instanței asupra mijloacelor de probă și a cheltuielilor judiciare, Colegiul le apreciază ca fiind juste, iar odată ce n-au fost contestate, Colegiul nu va interveni cu modificări în acest aspect.

Având în vedere motivele expuse supra, Colegiul apreciază ca fiind pasibil admiterii recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Nicu Osoianu, iar sentința Judecătoriei Ungheni din 10.03.2025 urmează a fi casată parțial, în latura penală, și anume în partea aplicării prevederilor art.90 CP, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Nicu Osoianu, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 10.03.2025 pronunțată în cauza lui **Fîstîcan Victor** *****, se admite, sentință în cauză se casează parțial, în latura penală, în partea aplicării prevederilor art.90 CP, și se pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează.

Aplicarea prevederilor art.90 CP în privința inculpatului **Fîstîcan Victor** *****, se exclude.

În temeiul art.72 alin.(2) CP, pedeapsa aplicată inculpatului **Fîstîcan Victor** ***** prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10.03.2025, sub formă de 2 (doi) ani închisoare, urmează a fi executată de către acesta în penitenciar de tip semiînchis, cu calcularea termenului pedepsei din momentul reținerii.

În rest, se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.